

Večernji list s Kostelićima na tribini u našem najpoznatijem zatvoru

Dražen
Brajdić

Negdašnji europski boksački doprvak Stjepan Božić, ovaj put u društvu bivšeg boksačkog profesionalca Luke Pupeka, zatvorenike Kaznionice Lepoglava ni ovaj put nije iznevjerio. Štoviše, nakon niza popularnih i zabavnih gostiju ovaj put im je doveo i one najtrefnije. Na društvenu tribinu u našoj najpoznatijoj i najbolje čuvanoj kaznionici, u svojevrsni Alcatraz među zagorskim bregima, stigli su Janica i Ivica Kostelić, najpoznatiji bratsko-sestrinski par u povijesti hrvatskog sporta, ali i svjetskog skijanja.

Zapravo, Janica je nedvojbeno najveća sportašica koju smo ikad dosad imali, a Ivica je većim od najvećih sportaša u hrvatskoj povijesti. A oni zajedno baštine deset olimpijskih i osam svjetskih medalja, ali i četiri Velika te 12 Malih kristalnih globusa.

Tribina u zatvorskoj kapeli

Stoga je i razumljivo da su u zatvorskoj kapeli, u kojoj se tribine održavaju, bili pozdravljeni pljeskom pri dolasku, a još većim pri odlasku jer su se uspjeli opustiti pa čak i postavljati pitanja zatvorenicima, među kojima je bilo i onih koji izlaze za osam mjeseci, ali i onih osuđenih na 30 godina uzništva. A da bi se gosti mogli opustiti, pomogla je i prisutnost

vecernjilist#martina.andrijevic@gmail.com

Ivica: Puls je u spustu 190. Zatvorenik: I meni kada sam vidio policiju

Volonterski vanjski suradnik Kaznionice Lepoglava boksač Stjepan Božić zatvorenicima je u goste doveo osvajače deset olimpijskih medalja, Janicu i Ivicu Kostelić. Janica im je poručila da se nada da će se snaći kada izađu, a Ivica da je najvažniji čovjekov resurs na zemlji vrijeme

SINŠA MATIČA, PROF

desetak pravosudnih policajaca, a s njima i pomoćnika ravnatelja Zlatka Manjerovića, inače košarkaškog trenera, i samog ravnatelja kaznionice Dražena Posavca, koji je bio pun dojmova:

– Ovo nam je bila jedna od najposrećenijih tribina. Bilo je i dosad dojmivih gostovanja, ali mislim da jaču ekipu od ove do sada nismo imali. Moji dojmovi su sjajni. Mogli ste i sami vidjeti interakciju zatvorenika s gostima, ali i same poruke koje su dobili od Ivice i Janice, koje su bile snažne. Cijelo vrijeme bila je opuštena atmosfera pa je bilo i puno šaljivih reakcija. Stvaranje socijalne klime nama u kaznionici donosi manje incidenata i problema i zato moram zahvaliti Stjepanu Božiću. Njegova empatija i dolasci ovamo u više navrata godišnje za svaku su pohvalu tim što on sve to čini na volonter-skoj razini.

Na prvo pitanje, a u ovakvim prigodama važno je probiti led, odvažio se jedan Splićanin priupitavši Janicu i Ivicu čija je odluka bila izbor skijanja kao sporta – očeva ili njihova.

– Ja u početku nisam bila oduševljena skijanjem. Bilo mi je hladno, trebalo je nositi puno opreme pa mi se više sviđao rukomet. No kako je roditeljima bilo teško razvoziti nas na dvije strane, onda su mene na skijanju priključili Ivici – rekla je Janica, a na nju se nadovezao Ivica:

Janica: 'Kako i zašto ste se doveli u ovu situaciju? Je li vrijedilo?' Zatvorenik: 'Vrijedilo je dok te ne uhvate'

Našalila se i Janica, koja je ovako odgovorila na pitanje je li imala predrasuda prije dolaska u kaznionicu: 'Ja sam se samo pitala treba li mi pancirka'

– Jednom zgodom otac me doveo na Sljeme, gdje je on, kao rukometni trener, vodio trening svoje momčadi. Ostavio me na Činovničkoj livadi na kojoj sam ja neprestano ponavljao tri zavoja, dva desna i jedan lijevi, pa sam, neki su mi rekli možda i zbog toga, tijekom karijere imao bolji desni zavoj. Kad je vidio da ja i nakon dva sata to isto ponavljam, shvatio je da u meni ima strasti i volje. A presudno je bilo i to što je otac, kao rukometni trener razočaran zbivanjima u rukometu, htio da se bavim sportom u kojem nema suđa. Za mene je skijanje oličenje slobode, najbliže što čovjek može

doći do letenja.

– Je li dobro da roditelji usmjere djecu u sport koji oni ne vole uvjereni da je to za njihovo dobro? – bilo je sljedeće pitanje.

– Ja sam za to da se djeci omoguću da probaju to više sportova – odgovorila je Janica.

– Ja držim da djeca trebaju trenirati ono što najviše vole. Moji su sinovi ljudi za nogometom i oni bi ga mogli igrati 24 sata. A kad netko ima toliku strast, onda ga ne morate učiti radnoj etici.

A kad se na koncu led otopio, krenuo je i onaj ležerniji dio pa je tako stiglo i pitanje koliko im je sva ta muka bila isplativa.

– I ako nam možete reći gdje držite novac? – dobacio je šaljivac iz pozadine.

– Na drugom katu, lijeva ladića – spremno je šalu prihvatila Janica.

Moderator Božić tada je na dnevni red stavio temu hrabrosti i straha, za koje su najbolji primjer bili Ivičini nastupi na spustu u Kitzbühelu.

– Prvi i drugi put bilo me jako strah. Prvih 30 i posljednjih 30 sekundi Streifa su užas. Na prvom startu sam si govorio: "Bit će dobro, bit će dobro", no kada sam vidio skijaša ispred sebe koji je skočio i nestao u "provaliji", a iz publike se čuo uzdah, tu sam se usrao. Velim sebe da će sutra biti bolje, no i sutra sam se usrao. Već na prvim vratima pao sam na krivoy nozi što je za mene bila sra-

mota, no baš tada sam rekao: "E, sad ćeš ti mene ili ću ja tebe je...". I spustio sam se dolje najjače što sam mogao i shvatio da na Streifu moraš izvaditi sve osigurače jer ga jedino tako možeš pobijediti.

Ilustrirao je sve to Ivica podacima iz studije jednog švicarskog instituta.

– Već na startu, u mirovanju, puls vam je 160, a nakon prvih 13 sekundi on se popne na 190 i sve tako do kraja staze. Nije to toliko zbog napora, a on jest velik, nego zato što mozak misli da ste u životnoj opasnosti.

A na to će netko duhovit, opet iz pozadine:

– Takav sam i ja puls imao kada sam ušao u šoping-centar, a policajci iza ugla.

A drugi se pak zapitao:

– Janice, zašto si završila karijeru kad si trebala uzeti najveću lovu?

No Janici očito nije bilo do love koliko do normalnog života bez svakodnevnog trenaznog drila.

– Ja sam sebi nekako zacrtala da ću se povući na vrhuncu, kada ostvarim neke svoje ciljeve, u čemu sam uspjela u svojih 14 godina u skijanju.

Ivica poput propovjednika

Kad su Ivicu priupitali hoće li opet nastupiti u regati samaca preko Atlantika, on je kazao da hoće, ali samo ako nabavi brži brod, na što je od nekoga iz publike tko nije znao da je taj brod od plastike dobio velikodušnu ponudu:

– Mi ovdje u kaznionici imamo drveni program, izradit ćemo brod, a radna snaga je džabe.

Zanimalo je znatiželjni auditorij jesu li istinite priče o špekulu i luku kao pogonskom gorivu Kostelicevih pa je to Ivica ovako objasnio:

– Kako smo mi znali biti na skijalištu od osam do 16 sati, tu se gubilo puno kalorija, a češnjak smo jeli da ubije kolesterol unesen sa špekom. Osim toga, tata je inzistirao na tome da nikad ne jedemo meso bez salate – kazao je Ivica i izazvao ovacije citirajući svoga oca:

– Tata nam je uvijek govorio da čak i lavovi jedu travu nakon što pojedaju antilopu.

Drugi jači pljesak zaradila je pak Janica odgovarajući na pitanje koliko je bilo bolno na Sljemeni dovršiti utrku bez štapa i rukavice.

– Mislim da je to bilo puno bolnije za one koji su to gledali nego za mene. Meni je puno gore kada me bole glava ili zub, a ovu vrstu boli lakše je pretrpjeti. To s tim štapi i rukavicom bilo je kao kad hodaš po cesti i izgubiš tenisku, nikakva drama.

Za razliku od Ivice, koji je uglavnom odgovarao na pitanja, Janica ih je i postavljala. Jednog je zatvorenika pitala vjeruje li da će, kada izade, moći živjeti normalan život, a svim zatvorenicima uputila je sljedeće pitanje:

– Kako i zašto ste se doveli u ovu situaciju? Ja ne vidim dovoljno jak razlog da se svjesno odlučiš činiti nešto za što znaš da ti ovako može promijeniti i ograničiti život? Je li vrijedilo?

– Vrijedilo je dok te ne uhvate – začuo se lakonski odgovor.

– Koja je to sila koja vas je na

ovo naglana?

Jedan od najstarijih zatvorenika ovako je odgovorio:

– Ja sam bio odgajan u disciplini, a kada sam se na nju oglušio, kada sam prestao slušati oca, onda sam nezreo i donio sam krivu odluku.

A o toj unutarnjoj borbi svakog čovjeka ponešto je, gotovo propovjednički, kazao i Ivica:

– Ovaj svijet je bojno polje dobron i lošeg. Bog i vrag bore se oko čovjeka i njegovog savezništvo daje snagu ili jednom ili drugom. Tako je i s vama, kada izadete, pitat ćete se jeste li saveznik Boga ili vraga.

Dok su ga pažljivo slušali, Ivica je lupio šakom o stol i kazao:

– U životu vam je to uvijek tako, koliko god jako lupim šakom o ovaj stol, toliko jako će i on mene lupiti.

Na to izlaganje nadovezao se i Stjepan Božić kazavši da se u životu isplati biti pošten, ponekad i "pojesti direk", "popušiti" nešto...

– Uvijek će vam se neka vrata otvoriti.

– Ja sam ih stalno otvarao pa sam sad eto tu – uslijedila je samokritična duhovita reakcija.

Našalila se i Janica, koja je ovako odgovorila na pitanje je li imala predrasuda prigodom dolaska u kaznionicu.

– Ja sam se samo pitala treba li mi pancirka.

Animirao ih je, dakako, Stjepan Božić:

– Janica i Ivica iz prve su mi odgovorili da pristaju i došli su da se vi osjećate kao ljudi, a ne kao talog društva.

Pisma za Janicu iz zatvora

Mi isprva nismo vjerovali da ćemo u ovoj prigodi doista vidjeti Janicu jer ona izbjegava pojavljivanja u javnosti i dolaske na bilo kakve skupove. No Stjepanov poziv za Lepoglavu očito ju je intrigirao, što se vidjelo i po broju pitanja koja je ona postavljala. A šlagvort je bilo ono koje je postavila nakon što je ispričala svoje iskustvo s jednim zatvorenikom.

– Meni već 20 godina, dva do tri pisma godišnje, piše jedan zatvorenik iz američkog zatvora. Osim imena, adrese i broja ćelije, sve ostalo bude nečitko pa ne znam o čemu čovjek uopće piše. Što mislite, zašto on to radi?

– Čovjek je očito psihopat – dobacio je netko, a uslijedio je i savjet:

– Piši i ti njemu i napiši: "Ne piši mi više".

Opraštajući se od svoje publike, Janica je zatvorenicima poželjela sljedeće:

– Koliko god imali još za odslužiti, nadam se da ćete se potom snaći u životu.

Uslijedila je potom i oproštajna, Ivičina, filozofska misao:

– Najvažniji čovjekov resurs na zemlji je vrijeme i čovjeku je najteža kazna kada mu ga oduzmeš. Sjetite se toga kada izadete.

U rubrici "želje i pozdravi" jedan je stariji "stanar", očito privržen gitar, poželio da im Ivica nešto odsvira. A on se gitare spremno dohvatio i priupitao žele li slušati "Folsom Prison Blues" Johnnyja Casha ili "Johnny Be Good" Chucka Berryja.

Na koncu je izabrao situacijski, i sadržajno, primjereniju "Johnny, budi dobar".

SINIŠA MATUŽA, PROF.

SINIŠA MATUŽA, PROF.

NA SAMOM KRAJU TRIBINE, po želji jednog zatvorenika koji je uz sebe imao gitaru, Ivica je odsvirao "Johnny Be Good". Zajedno sa svojim najbližim suradnicima upravitelj kaznionice Dražen Posavec vodio je goste u razgledanje našeg najpoznatijeg zatvora u kojem su se svi fotografirali u njegovu središtu, ispred takozvane zvijezde